§ 1023

Dnr 2019/ASN 0039 010

UTDRAG

Information om behovsanalyser för verksamhetsutveckling inför kommunplan 2019-2022, budget 2020 avseende verksamhetsområdet individ- och familjeomsorgen

Arbetsmarknads- och socialnämndens beslut

1. Informationen noteras.
2. Behovsanalysen delges kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Inför 2017 prövades en ny metod för långsiktig behovsanalys i förvaltningarna. Behovsanalyserna har ett femårsperspektiv och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov.

Analyserna var en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Föregående behovsanalys beslutad i tidigare socialnämnden 2017-03-28 (Dnr 2018/SN 0056 010) var gemensam för nämndens tre verksamhetsområden äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Fokus låg på verksamhetsutveckling, teknikutveckling och tillkommande omsorgsbehov. Omsorgsbehovet avsåg omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorgen men något behov lyftes inte fram för äldreomsorgen.

Förvaltningen har gjort en uppföljning av 2018 års behovsanalys, med en analys och prioritering av vilka förändringar som kommer att påverka verksamhetsområdet framöver.

Analysen överlämnas till kommunstyrelseförvaltningen för vidare hantering inom ramen för kommunplan 2019-2022 och budget för 2020.

Bilagor

Tjänsteskrivelse 2019-03-14 Information om behovsanalyser för verksamhetsutveckling inför kommunplan 2019-2022, budget 2020 avseende verksamhetsområdet individ- och familjeomsorgen.pdf

Tyresö kommun
Förvaltningen för liv och hälsa
Håkan Wramner
Verksamhetscontroller

TJÄNSTESKRIVELSE
2019-03-14

Diarienummer
2019/ASN 0039

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Information om behovsanalyser för verksamhetsutveckling inför kommunplan 2019-2022, budget 2020 avseende individ- och familjeomsorgen

Förvaltningens förslag till beslut till arbetsmarknads- och socialnämnden

1. Informationen noteras.
2. Behovsanalysen delges kommunstyrelsen.

Förvaltningen för liv och hälsa

Iréne Hededal
Förvaltningschef

Anna-Lena Engstedt
Sektorchef

Beskrivning av ärendet

Inför 2017 prövades en ny metod för långsiktig behovsanalys i förvaltningarna. Behovsanalyserna har ett femårsperspektiv och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov.

Analyserna var en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Föregående behovsanalys beslutad i tidigare socialnämnden 2017-03-28 (Dnr 2018/SN 0056 010) var gemensam för nämndens tre verksamhetsområden äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Fokus låg på verksamhetsutveckling, teknikutveckling och tillkommande omsorgsbehov. Omsorgsbehovet avsåg omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorgen men något behov lyftes inte fram för äldreomsorgen.

Förvaltningarna har gjort en uppföljning av 2018 års behovsanalys, med en analys och prioritering av vilka förändringar som kommer att påverka verksamhetsområdet framöver.

Analysen överlämnas till kommunstyrelseförvaltningen för vidare hantering inom ramen för kommunplan 2019-2022 och budget för 2020.

Uppföljning av behovsanalysen från år 2018

Nedan redovisas de utvecklingsområden som avsåg individ- och familjeomsorgen och vad som skett under år 2018.

Kompetensförsörjning

I 2018 års behovsanalys lyftes kompetensförsörjningsbehovet. Personalsituationen har förbättrats men kompetensförsörjningen är ett fortsatt prioriterat område.

Metodutveckling och rutiner
Den föregående behovsanalysen visade att förvaltningens arbetssätt och rutiner behövde utvecklas. Ett första steg bedömdes vara att göra en processkartläggning av verksamheternas rutiner. Inom individ- och familjeomsorgen har flera processkartläggningar genomförts. Bland annat har det vräkningsförebyggande arbetet processkartlagts och utifrån det som framkommit har det skapats en struktur som effektiviserar arbetet och innebär en förbättring för den enskilde.

Samverkan
Samverkan är ett fortsatt utvecklingsområde inom individ- och familjeomsorgen. Till följd av den höga personalomsättningen inom myndigheten fram till och med år 2017, har tidigare upparbetade former för samverkan och samarbete inom myndigheten och med externa aktörer gått förlorad och håller nu på att byggas upp igen.

Välfärdsteknik/teknikutveckling
I behovsanalysen identifierades följande möjliga utvecklingsområden:

- Utveckling av verksamhetssystemet Treserva
- Digitalt kvalitetsledningssystem
- Digitala handlingar
- Videokonferenser

Som ett led i att utveckla kvalitetsarbetet och införa ett digitalt kvalitetsledningssystem har en teknisk lösning köpts in som är kompatibel med kommunens planerings- och uppföljningssystem Bestyr. Syftet är att underlätta uppföljning, rapportering och förbättra möjligheterna att analysera verksamheternas resultat.

Den tidigare socialnämnden uppdrog under år 2018 åt förvaltningen att redovisa en plan för digital utveckling inom socialnämndens områden. I sin redovisning lyfter förvaltningen att digitalisering är en självklar del av den ordinarie verksamhetsutvecklingen och att vidare planering för införande av välfärdsteknik inom verksamheterna förs in i ordinarie styrdokument och nämndplaner. Uppföljningen bör ske i samband med den ordinarie

verksamhetsuppföljningen.

Förvaltningen har också identifierat effektiviseringar genom att införa dokumentation genom taligenkänning vilket prövats framgångsrikt i andra kommuner.

En analys av behoven har påbörjats inför kommande upphandling av verksamhetssystem som kommer att ske år 2021.

Videokonferenser mellan myndighet och utförare samt hälso- och sjukvården behöver användas i större utsträckning. Region Stockholm arbetar med att ta fram en teknisk lösning för videokonferenser.

Omvärldsförändringar

Planering och styrning av verksamheterna måste i större utsträckning ske med kunskap om förändringar i omvärlden som påverkar verksamhetsområdet. Ett större grepp behöver tas kring omvärldsbevakningen framöver så att den sker mer strukturerat.

Förändrade förutsättningar och konsekvenser

LUS- lag om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
Ny lag har trätt i kraft med syfte att den enskilde ska ha en trygg, säker och snabb utskrivningsprocess från slutenvård. Det innebär att socialtjänsten behöver säkra arbetssätt och rutiner för att snabbare kunna möta upp personer med komplexa behov.

En överenskommelse mellan Region Stockholm och länets kommuner håller på att tas fram. Konsekvensen av förändringen blir att planeringen för kommunens insatser kring brukaren kommer att behöva ske tidigare och på ett annat sätt än idag. Förutsättningarna blir beroende på hur närsjukvården fungerar i kommunen. Kommunens förutsättningar att uppfylla åtagandet avseende brukare inom socialpsykiatrin är beroende av en väl fungerande öppen psykiatri. Risken är annars att brukarna påverkas och att syftet med lagen att skapa en trygg, säker och snabb utskrivningsprocess inte uppnås.

Samverkan med alla parter och gemensam planering är därför avgörande både för myndighet och utförare. Vilka omställningar som är nödvändiga håller på att undersökas.

Förenklade regler om faderskap och föräldraskap
Nytt regelverk förenklar fastställandet av föräldraskap för ogifta från år 2021. Detta underlättar för medborgarna och minskar handläggningsinsatserna i och med att det blir möjligt att bekräfta föräldraskap digitalt istället för att träffa en handläggare.

Stärkt barnperspektiv i skyddat boende
Skyddat boende föreslås regleras som en insats i socialtjänstlagen för den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp. Det finns också en tydlig koppling till barnkonventionens intentioner. Bland annat föreslås att nämnden ska ansvara för att följa vården av de barn och unga som vistas i skyddade boenden tillsammans med en av vårdnadshavarna och säkerställa barnets rätt till skolgång och hälso- och sjukvård. Det föreslås också att kvalitetskrav och tillståndsplikt för skyddade boenden införs. Ändringarna som föreslås träda i kraft i juli 2019, bedöms få stora konsekvenser i form av tillkommande kostnader och personella resurser för insatsen. Redan idag är socialsekreterare svårrekryterade.

Tillitsdelegationen
En statlig utredning tillsattes 2016 för att utreda möjligheterna att i större utsträckning styra välfärdstjänster i kommuner och regioner genom tillit och medarbetarnas kunskaper och erfarenhet. Utredningen kommer att presenteras för regeringen i slutet av år 2019. Principerna som förordas tillämpas till stor del i Tyresö kommuns verksamheter. Exempelvis genom den nya ledarfilosofin och medarbetarfilosofin. För att implementera nya förhållningssätt krävs ett tydligt ledarskap och medarbetarskap som tillsammans och med tillit skapar förutsättningar för att tänka nytt.

Utredning om framtidens socialtjänst
En översyn av socialtjänstlagen pågår och ska presenteras under år 2020. Samhällsförändringar innebär nya krav på socialtjänsten, bland annat mer tidiga och förebyggande insatser för äldre, barn, våldsutsatta kvinnor, personer med

missbruksproblem och andra grupper. Möjligheterna att delegera beslutanderätt kring LVU och LVM utreds. I översynen ingår även att ta fram en vägledning som kan utgöra stöd vid tolkningen av barnkonventionen som blir lag år 2020.

Nytt pensionssystem
Pensionsåldern i Sverige kommer att höjas i framtiden. Det gäller ålder när pension tidigast kan tas ut och till vilken ålder arbetstagare har rätt att arbeta. Detta underlättar den framtida personalförsörjningen men innebär också att arbetet kan behöva anpassas för en bibehållen god arbetsmiljö.

Förändringsbehov för att uppnå vision, mål och grundförutsättningar inom individ- och familjeomsorgen

Förvaltningen har bedömt prioriterade utvecklingsområden de närmaste åren för att verksamheterna ska kunna bidra till att kommunens nya vision, mål och grundförutsättningar ska kunna uppnås.

Under år 2019 ligger stort fokus fortsatt på åtgärder för att nå en budget i balans, det vill säga grundförutsättningen hållbar ekonomi. I nämndplanen för år 2019 lyfts flera prioriterade utvecklingsområden som bland annat innebär att minska kostnaderna och korta tiden för placeringar genom att erbjuda insatser inom kommunen. För att klara detta behöver den egna verksamheten till viss del utvecklas. Det behövs också fler arvoderade familje- och jourhem. För att minska kostnaderna långsiktigt behöver också det förebyggande arbetet utvecklas.

Ett första steg för en hållbar kvalitetsutveckling är att kartlägga de många processerna inom individ- och familjeomsorgen. Flera viktiga processer har redan kartlagts. Systematisk uppföljning av arbetssätt och resultat samt ständigt förbättringsarbete med involverade medarbetare är en självklar del i en framgångsrik verksamhet.

Individ- och familjeomsorgen måste bättre kunna dra nytta av tekniska lösningar och hjälpmedel för att effektivisera verksamheten och minska arbetsbördan på personalen. För att veta vilka lösningar som är de rätta behöver

processer och verksamhet först kartläggas. En teknisk lösning som undersöks är dokumentation genom taligenkänning.

Personalsituationen inom individ- och familjeomsorgen har stabiliserats och det har blivit lättare att rekrytera personal. Sjukfrånvaron hos personalen har förbättrats. I medarbetarenkäten som genomfördes under hösten år 2018 uppgav i stort sett samtliga inom individ- och familjeomsorgen att de rekommenderar arbetsgivaren. Detta är en klar förbättring sedan år 2016. Den stora utmaningen för att vara en attraktiv arbetsgivare är att hantera att många socialsekreterare fortfarande är förhållandevis nya i yrket. Det ställer krav på stöd från chefer och arbetsledare och förutsätter att arbetssätten anpassas.

Det finns ett stort behov både utifrån arbetsmiljö- och sekretessynpunkt av utökade och moderna lokaler för möten mellan socialsekreterare och deras besökare samt vid öppenvårdsinsatser. Detta behöver beaktas i planerna för ett nytt eller ombyggt kommunhus.

Datum	2019-03-26
Tid	18:30–20:25
Plats	Myggdalen, plan 1
Beslutande	Se närvarolista
Övriga deltagare	Se närvarolista
Justeringens plats och tid	2019-04-08, kl. 11:30
Paragrafer	1021–1030 2003-2007
Sekreterare	Linda Grafström
Ordförande	Ajda Asgari
Justerande	Dick Bengtson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ	Arbetsmarknads- och socialnämnden
Sammanträdesdatum	2019-03-26
Datum då anslaget sätts upp	2019-04-09
Datum då anslaget tas ned	2019-05-01
Förvaringsplats för protokollet	Förvaltningen för liv och hälsas arkiv

Underskrift

Linda Grafström

	Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Ajda Asgari (MP)
Christoffer Holmström (S)
Dick Bengtson (M)
Tomas Forsberg (S)
Petra Reinholdsson (S), §§ 2003-2007, §§ 1021-1030
Margareta Ternstedt (L)
Tony Thorén (L)
Petra Nygren (M)
Gerd Dufberg (M)
Annica Örtenstrand (C)
Bjarne Vifell (SD)

Ersättare

José Blanco Garcia (S)
Margitha Applegate (S)
Peter Söderlund (MP)
Åsne Liedén (MP)
Bo Richter (V), §§ 2003-2007, §§ 1021
Henrik Oscarson (M)
Nicole Nyström (M)
Rode Kennerberg (KD)
Johan Carlsson (SD)

Övriga

Anna-Lena Engstedt, sektorchef, förvaltning för liv och hälsa
Catrin Ullbrand, stabschef, förvaltning för liv och hälsa, §§ 1021-1030
Linda Grafström, nämndsekreterare, förvaltning för liv och hälsa
Magnus Dahlquist, controller, förvaltningen för liv och hälsa, §§ 1021-1030
Ida Marén, utredare, förvaltning för liv och hälsa, §§ 1021-1030
Sofia Lidén, enhetschef, Förvaltningen för liv och hälsa, §§ 1021-1030
Dragan Boban, enhetschef, förvaltningen för liv och hälsa, §§ 1021-1030
Anna-Lena Wallvik, tf enhetschef, förvaltningen för liv och hälsa, §§ 1021-1030

Frånvarande

Alexander Enkvist (L)
Christer Flodfält (M)